

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-1045

23.9.2026

Gjensidige Forsikring ASA

Bygning - innbo (kombinert)

Eiendelsforsikring – uenighet om reparasjonsmetode- og omkostninger.

Sikredes frisørsalong ble utsatt for vannskader etter rørbrudd. Sikrede krevde dekning av vannskader på spesialtilpassede møbler, frisørutstyr, listverk og deler av gulvet, inntektskap, reparasjon av det sprukne vannrøret og prisstigning. Foretaket innhentet et reparasjonstilbud, men sikrede ønsket ikke at reparatøren som var på befaring skulle foreta utbedringen. Foretaket tilbød derfor erstatning tilsvarende reparasjonsestimatet som kontantoppgjør. Foretaket avsto ellers deler av sikredes krav fordi det mente tapene måtte søkes dekket under bygningsforsikringen, og at skadene/tapet av enkelte av gjenstandene ikke var tilstrekkelig dokumentert. Sikrede bestred at reparasjonsmetoden foretakets oppgjør var basert på ville sette møblene tilbake i samme stand som før skaden, og mente skadene var dokumentert og dekningsmessige under eiendelsforsikringen. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde krav på ytterligere erstatning, herunder at flere av postene falt utenfor eiendelsforsikringen. Nemnda kom videre til at foretaket ikke var ansvarlig for økte kostnader som følge av prisstigning og saksbehandlingstid.

Saksfremstilling

Saken gjaldt krav om erstatning for vannskader etter rørbrudd.

Sikredes eiendelsforsikring omfattet:

- **Maskiner, inventar og løsøre**

- Tilhørende tekniske installasjoner, kabler, rør og fundamenter og bygningsmessig innredning [...]

- **Prisstigning etter skade**

Riving, rydding, lagring, bortkjøring og destruksjon av verdiløse og miljøfiendtlige rester av forsikrede ting [...]

Dekkes ikke [...]

- Bygning eller ting omfattet av bygningsforsikring [...]

- Der skaden er forårsaket av design-/ material-/ dimensjonerings-/ konstruksjonsfeil, korrosjon, slitasje eller feil montering/utførelse, gjøres det fradrag i erstatningen for hva det på skadedagen ville kostet forsikringstakeren å utbedre svakheten. [...]

Hvilke skader?

- **Plutselig og uforutsett skade** på ting som er fullt driftsferdig og prøvet, både når de er i drift, under flytting på forsikringsstedet og under reparasjon eller ettersyn, med demontering og etterfølgende montering

Forsikringen hadde følgende oppgjørsregler:

Gjensidige avgjør om skaden skal erstattes ved kontantoppgjør, reparasjon eller ved at det gjenanskaffes tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende ting. Gjensidige har rett til å bestemme hvilken reparatør eller leverandør som skal benyttes. [...]

- Prisstigning etter skade

erstattes innenfor normal reparasjons-/gjenanskaffelsestid, maksimalt 24 måneder, regnet fra skadedagen.

Erstatningen er begrenset til 20% av erstatningen for tingskaden.

Sikrede meldte om skade med følgende beskrivelse:

Mandag morgen den 22. september 2025 | da vi kom til arbeidsplassen | oppdaget vi at en vannrør hadde sprukket.

Vannet hadde sannsynligvis lekket hele helgen | da det var over 4 cm vann på gulvet i hele lokalet. Dette førte til omfattende skade på møbler | inventar og bygningsmessige installasjoner.

Skader og konsekvenser:

- Store mengder vann i hele lokalet (ca. 4 cm høyde).
- Skader på spesialtilpassede møbler | skap og innredning.
- Skader på frisørutstyr (bl.a. vaskestoler | rør og tilknyttet utstyr).
- Skader på listverk og deler av gulvet.
- Lokalet måtte stenges umiddelbart pga. sikkerhet og behov for tørking og reparasjoner.

Følgeskader / ekstra kostnader:

- Behov for utrydding og bortkjøring av ødelagte møbler (store dimensjoner).
- Reparasjon av sprukket vannrør og frisørvask.
- Ekstraarbeid for demontering | kutting og fjerning av store møbler.
- Tørking | rengjøring og utskifting av listverk.
- Tap av inntekt i perioden lokalet måtte holde stengt.

Foretaket innhentet skaderapport (heretter «skaderapport 1») 15.10.25 etter besiktigelse 30.9.25. Skadeårsaken ble beskrevet som brudd på vannslange til hårvaskdusj i frisørlokalet som følge av produktfeil. Bruddet førte til vannlekkasje som spredte seg i lokalet med ca. fire cm vannstand før rørlegger stoppet lekkasjen. Det fremgikk videre at innredning som var montert direkte på gulvet var berørt.

Skaderapport datert 15.10.25 etter besiktigelse 6.10.25 (heretter «skaderapport 2») konkluderte med at skadeårsaken var brudd på vannrør som følge av produktfeil. Følgeskaden ble beskrevet som fuktskader på møbler.

Foretaket skrev at vannskaden etter lekkasje fra rør til hårvaskdusjen var dekket av forsikringen. Utlegg i forbindelse med sikring da skaden oppstod (egeninnsats) ba foretaket om at ble lastet opp på skadesaken slik at det kunne vurdere dekning.

Sikrede skrev at alle fakturaer og nødvendig informasjon var sendt, at det var gått med seks timer med egeninnsats, og at skriveren og datamaskinen ikke fungerte, sannsynligvis på grunn av kortslutning siden kablene og skriveren stod i vann.

Takstmannen var på befaring hos sikrede og sikrede skrev til foretaket at hun var uenig i løsningen som var foreslått for reparasjon av møblene:

To tidligere takstmenn har enstemmig bekreftet at møblene må bestilles fra den som opprinnelig har designet dem, men i går sendte dere en person som mente at man for eksempel kunne bytte de nederste dørene og la de øverste stå igjen. Fargen vil aldri bli helt lik, og hvem skal dekke kostnadene for alle dagene salongen må holde stengt mens reparasjonen pågår?

Jeg har vært i kontakt med firmaet som produserte møblene, og de sier at konstruksjonen gjør det meningsløst å demontere dem [...].

Sikrede skrev at hun ikke ønsket at firmaet som var på befaring, reparatør P, skulle utbedre skadene. Reparatør P hadde vurdert skadene på hyller og resepsjonsdisk og mente at skadene kunne repareres lokalt på det skadde inventaret ved å fjerne skadet materiell, bygge det opp strukturert og gjenskape utseendet slik det var før skadene skjedde. Kostnaden var kr 148 309 eks. mva.

Foretaket informerte sikrede om at det vurderte det slik at møblene kunne repareres til den stand de var i før skaden, og at foretaket derfor ikke dekket full utskiftning. Ettersom sikrede ikke ønsket at reparatør P skulle utføre utbedringen, tilbød foretaket kontantoppgjør slik at sikrede selv kunne ordne med reparasjon på ønsket måte. Videre skrev foretaket at forsikringen ikke omfattet dekning for driftstap, og at oppgjøret gjaldt skaden på møblene.

Sikrede skrev til foretaket samme dag at metoden til reparatør P ikke ville sette møblene i samme stand som før skaden. Videre krevde sikrede inntektstap dekket som en følge av vannskaden, dekning for tolv timer av egen arbeidstid brukt til opprydning etter vannskaden, samt materialer og rengjøringsmidler til kr 4 400, skade på datamaskin og skriver og skade på hårføner og tre klippemaskiner.

Foretaket etterspurte dokumentasjon og nærmere opplysninger om eiendelene, og presiserte samtidig at de påberopte tapene ikke var dekket under forsikringen. Sikrede opplyste på sin side at kravet gjaldt indirekte følger av vannskaden og ikke driftstap.

Foretaket tilbød deretter erstatning i tråd med reparatør P sitt estimat.

Sikrede var uenig i foretakets grunnlag for erstatningsberegningen og mente at skadeomfanget og verdivurderingen måtte dokumenteres gjennom rapporter og kalkyler utarbeidet av kvalifiserte og uavhengige takstmenn – hvilket hun mente ikke hadde vært tilfelle.

Foretaket svarte at det var opp til foretaket å fastsette oppgjørsform. Ut fra skadeomfanget besluttet foretaket kontantutbetaling basert på reparasjonskostnaden reparatør P hadde lagt til grunn.

Sikrede svarte samme dag at hun mente at erstatningen var satt for lavt.

I etterkant var det ytterligere korrespondanse mellom partene. Foretaket beregnet erstatningen på bakgrunn av tilleggsinformasjonen, og økte erstatningsutbetalingen. Foretaket skrev for øvrig at førstehjelpstiltak ikke var tatt med i erstatningsoppstillingen fordi den type kostnader i utgangspunktet var omfattet av bygningsforsikringen. For å kunne vurdere om deler av arbeidet kunne knyttes til eiendeler, ba foretaket om nærmere spesifikasjon av hvilke tiltak som ble utført. Sikrede opprettholdt at erstatningen fremdeles var for lav og ikke inkluderte alle kostnader som følge av vannskaden.

Sikrede fremla så en teknisk vurdering 9.7.26 fra produsenten av de spesiallagede møblene i salongen.

Sikrede krever ytterligere erstatning og anfører at foretakets erstatningsoppgjør er for lavt og ikke inkluderer alle relevante skader og tap. Sikrede krever dekket utskiftning av møblene i salongen, utbedring av vaskestasjon med vaskestoler og røret hvor lekkasjen oppsto. Videre mener sikrede at foretaket har holdt tilbake dokumentasjon i saken, og at kalkylen som erstatningsberegningen er basert på er mangelfull. Sikrede bestrider at reparasjonsmetoden foretaket har basert erstatningen på vil sette møblene tilbake i samme stand som før skaden og mener tapene er tilstrekkelig dokumentert og dekningsmessige som direkte følger av vannskaden.

Forsikringsforetaket avviser ytterligere ansvar og anfører at tilbudt oppgjør er i tråd med forsikringsvilkårene. Det er opp til foretaket å velge oppgjørsform, som her er kontantoppgjør basert på reparasjonsutgiftene slik reparatør P har estimert. Skade på datamaskin og skriver er ikke dokumentert. Eiendelsforsikringen dekker ikke driftstap, og sikrede har ikke krav på ytterligere erstatning basert på dokumentasjonen som er fremlagt per nå.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretakets erstatningsoppgjør er korrekt mht. dekning av:

1. Utbedring av defekt vannslange;
2. Kostnader til uttørring og strakstiltak og skade på lister og dører;
3. Elektronikk og inntektstap;
4. Økte kostnader som følge av prisstigning og saksbehandlingstid;
5. Erstatning for møbler

1. Utbedring av defekt vannslange

Nemnda forstår sikrede slik at hun ikke krever dekning for vaskestasjon og stoler, men at hun krever dekning for utbedring av defekt vannslange.

Sikredes forsikring dekker eiendeler i bygningen og «Maskiner, inventar og løsøre» med «Tilhørende tekniske installasjoner, kabler, rør og fundamenter og bygningsmessig innredning».

Forsikringen omfatter «Plutselig og uforutsett skade på ting som er fullt driftsferdig og prøvet, både når de er i drift, under flytting på forsikringsstedet og under reparasjon eller ettersyn, med demontering og etterfølgende montering».

Vannslangen hvor vannlekkasjen oppsto var koblet til hårvaskdusjen og må anses som rør tilhørende inventaret. Bruddet i vannslangen er derfor omfattet av forsikringen såfremt det dreier seg om plutselig og uforutsett skade.

Forsikringsvilkårene definerer ikke når en skade oppstår «plutselig», men uttrykket betyr at skaden oppstår raskt i motsetning til over tid, jf. FinKN 2025-503. Høyesterett har i **HR-2024-2040-A**, følgende uttalelse om uttrykket (avsnitt 53 og 54):

Uttrykket 'plutselig' betyr at skaden skjer fort, med lite eller intet forvarsel, se Bull og Wilhelmsens Forsikringsrett side 250. Det er i langvarig nemndspraksis lagt til grunn at skader som utvikler seg gjennom én dag eller 12 til 13 timer faller innenfor uttrykket «plutselig», mens skader som utvikler seg over lengre tid, faller utenfor, se FinKN 2024-723. Slik denne saken ligger an, tar jeg ikke stilling til dette på generelt grunnlag.

Skaderapporten datert 15.10.25 angir at slangen sprakk og forårsaket vannlekkasje fra vannførende installasjon, som spredte seg i lokalet med ca. fire cm vannstand før rørlegger fikk stoppet lekkasjen. Den nærmere skadeutviklingen beskrives ikke, men det fremgår at vannlekkasjen oppsto i perioden mellom 26.9.25 og 29.9.25, da sikrede ikke var til stede i lokalet.

Slik selve skaden på vannrøret beskrives, legger nemnda til grunn at den mest sannsynlig oppsto innenfor én dag. Etter det opplyste «sprakk» slangen og forårsaket vannlekkasje. I så fall var skaden plutselig.

Vilkårene bestemmer imidlertid at hvis «skaden er forårsaket av design-/material-/dimensjonerings-/konstruksjonsfeil, [...] eller feil montering/utførelse», gjøres det fradrag i erstatningen for hva det på skadedagen ville kostet sikrede å utbedre svakheten.

Skaderapporten datert 15.10.25 uttaler at vannslangen til hårvaskdusjen sprakk som følge av produktfeil.

Nemnda forstår rapporten slik at utbedring av svakheten ved røret/slangen måtte gjøres ved utskifting av slangen. Dette støttes av faktura datert 12.12.26, hvor det fremgår at sakkyndig har ansett det nødvendig med «utskifting av rørkobling». I den utstrekning slangen måtte skiftes for å utbedre produktfeilen, skal det trekkes fra for dette, og det blir ikke noen erstatning.

Sikrede anfører at fakturaen omfatter mer enn utskifting av den defekte delen, og at fakturaen skulle skilt tydelig mellom utbedring av defekten og følgeskadene. Nemnda kan ikke se at fakturaen – som er stilet til sikrede – gir grunnlag for å si at noen av beløpene gjelder følgeskader og ikke utskifting av røret pga. defekten.

2. Kostnader til uttørring og strakstiltak og skade på lister og dører

Foretaket anfører at sikredes krav om dekning av kostnader til skifte av gulvlist, dør, maling og veggflater faller utenfor eiendelsforsikringen og eventuelt må søkes dekket under en bygningsforsikring.

Eiendelsforsikringen omfatter som nevnt «Maskiner, inventar og løsøre» med «Tilhørende tekniske installasjoner, kabler, rør og fundamenter og bygningsmessig innredning». Forsikringen unntar «Bygning eller ting omfattet av bygningsforsikring».

En ordinær forsikring for bygning omfatter i utgangspunktet selve bygningen med tilhørende fastmonterte installasjoner, mens installasjoner som gjelder produksjons- og næringsvirksomhet som regel er unntatt og dekkes under en innboforsikring. Dette betyr at integrerte deler av bygningen og installasjoner som er nødvendige for at bygningen skal fungere som bygning, er omfattet av bygningsforsikringen, mens næringsspesifikke installasjoner er unntatt. Slike installasjoner vil da kunne dekkes som maskiner eller inventar under eiendelsforsikringen, avhengig av vilkårene, sml. **FinKN 2021-235**.

Sikrede krever for det første dekket kostnader i forbindelse med demontering og montering av nye gulvlist. Gulvlist kan ikke regnes som inventar eller løsøre. Spørsmålet blir da om gulvlistene utgjør tilhørende «bygningsmessig innredning» til inventaret.

Gulvlistene fremstår i utgangspunktet som en integrert del av bygningen, og ikke som inventar eller bygningsmessig innredning som eiendelsforsikringen omfatter. Gulvlistene hadde etter det opplyste ingen tilknytning til, eller funksjon i relasjon til, innredningen som ble skadet ved vannlekkasjen. Dette gjelder også skadet dør, som må vurderes som en del av bygningen som sådan.

Sikrede anfører at hun overtok et tomt lokale, og at all innredning og tilpasning ble gjort av sikrede for hennes regning. Det følger også av leieavtalen at leietaker forsikrer egne økonomiske interesser og dører og vinduer. Leieavtalen er imidlertid ikke avgjørende for hva forsikringen omfatter. De nevnte komponentene faller naturlig inn under en bygningsforsikring som integrerte deler av bygningen. Forsikringsavtalen må tolkes etter sin ordlyd, ikke i forhold til hvilke økonomiske interesser sikrede måtte ha i bygningskomponenter.

Montering, klargjøring, sparkling og maling av veggflater langs gulvlist gjelder bygningskomponenter som utgjør en del av bygningen og derfor faller utenfor eiendelsforsikringen.

Sikrede krever videre dekket utgifter til utrykning og sikring av lokalet, rydding og fjerning av vann, desinfeksjon og leie av avfukter og vifter. I den utstrekning dette var tiltak for å unngå ytterligere vannskade på gulv og vegger i lokalet dreier det seg om kostnader knyttet til begrensnings av vann- og fuktskader i gulv og vegger, som dekkes under bygningsforsikringen.

Nemnda forstår imidlertid foretaket slik at det har akseptert dekning av eventuelle kostnader til strakstiltak knyttet til det skadede inventaret, så fremt sikrede kan dokumentere dette.

3. Elektronikk og inntektstap

Sikrede anfører at ytterligere løsøre ble skadet som følge av vannlekkasjen, nærmere bestemt en datamaskin, en skriver, tre klippemaskiner og en hårføner. Foretaket anfører at kravene ikke er dokumentert.

Det følger av fal. § 8-1 første ledd at sikrede ved oppgjør skal gi forsikringsforetaket de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for sikrede, og som foretaket trenger for å beregne sitt ansvar og utbetale erstatningen.

Sikrede har listet opp merke, alder og tap for hver av gjenstandene. Dette er imidlertid ikke tilstrekkelig for å dokumentere at sikrede hadde disse gjenstandene på skadetidspunktet, og at de ble skadet som følge av vannlekkasjen.

Sikrede forklarer at det ikke er mulig å fremlegge kvitteringer fordi skriveren var en gave, datamaskinen ble kjøpt ca. seks år før skaden og klippemaskiner og hårføner ble brukt i den daglige driften, slik at kvitteringer derfor ikke lenger er tilgjengelige. Nemnda kan ikke se at disse forholdene skal medføre at kvitteringer ikke lenger er tilgjengelig. Det er opp til sikrede å sikre dokumentasjon på sine eiendeler. Manglende dokumentasjon, i form av kvitteringer eller andre relevante dokumenter, går derfor ut over sikrede, som er den som fremsetter krav om dekning.

Sikrede krever dekning for Inntektstapet som følge av at sikrede måtte holde salongen stengt etter vannskaden. Dette er et avbruddstap som ikke omfattes av eiendelsforsikringen og forutsetter at det er tegnet en egen avbruddsforsikring.

Sikrede anfører at inntektstapet må regnes som følgeskade av vannskaden. Sikredes forsikring dekker:

- **Plutselig og uforutsett skade** på ting som er fullt driftsferdig og prøvet, både når de er i drift, under flytting på forsikringsstedet og under reparasjon eller ettersyn, med demontering og etterfølgende montering

Forsikringen omfatter «skade» på ting, dvs. negativ fysisk innvirkning på tingen. Dette gjelder sikredes formuesinteresse i de forsikrede gjenstander. Inntektsinteressen er en annen type økonomisk interesse som dekkes under egen forsikring.

4. Økte kostnader som følge av prisstigning og saksbehandlingstid

Sikrede krever dekning for økte kostnader som følge av prisstigning på materialer og håndverkstjenester etter skadedagen og anfører at prisene har økt med 20 %.

Forsikringen dekker prisstigning etter skade «innenfor normal reparasjons-/gjenanskaffelsestid, maksimalt 24 måneder, regnet fra skadedagen», begrenset til 20 % av erstatningen for tingskaden.

Sikrede har ikke fremlagt dokumentasjon på prisstigning innenfor det som må regnes som normal reparasjonstid. Nemnda har ikke grunnlag for å beregne normal reparasjonstid etter vannskadene i salongen eller til å beregne eventuell prisstigning i denne perioden.

Sikrede anfører at dersom erstatningen hadde blitt utbetalt innen rimelig tid, ville utbedringsarbeidet kunne blitt gjennomført tidligere og til et lavere kostnadsnivå.

Et ansvar for økte kostnader utover det som følger av forsikringsvilkårene forutsetter at foretaket er erstatningsansvarlig for tapet. Dette krever at de alminnelige erstatningsrettslige vilkårene om ansvarsgrunnlag, økonomisk tap og adekvat årsakssammenheng er oppfylt. Verken forsikringsavtaleloven eller vilkårene stiller krav om en gitt saksbehandlingstid. Sikredes tap ved

foretakets tidsbruk knyttet til skadebehandling skal dekkes av foretakets plikt til å betale renter etter fal. § 8-4. Nemnda kan ikke se at det er dokumentert noe ansvarsgrunnlag i denne saken. Tiden som er gått siden skadedagen fremstår som en følge av at partene har diskutert og forsøkt å komme til enighet om utbedringsmetoden og erstatningen for skadene.

Sikrede anfører at skadeomfanget beskrives som større i skaderapportene datert 15.10.25. Beskrivelsen i takstmennenes skaderapporter er ikke avgjørende for foretakets ansvar. Oppgaven for en takstmann er å uttale seg om skadeårsak, men takstmannen har i utgangspunktet ikke fullmakt til å bekrefte om skaden er omfattet av forsikringen, jf. FinKN 2022-406. Det at skadeomfanget ble beskrevet som også å omfatte for eksempel nye gulvlist og dør, medfører ikke nødvendigvis at dette dekkes av forsikringen. Foretaket er ansvarlig for det som fremgår av vilkårene og er som utgangspunkt ikke ansvarlig for takstmannens vurderinger, jf. FinKN 2024-514, 2025-504 og 2026-273.

5. Skade på møblene

Nemnda forstår sikrede slik at hun anfører at foretakets oppgjør for møblene ikke vil bringe møblene tilbake i vesentlig samme stand som før skaden.

Foretaket innhentet en kalkyle for utbedring av møblene fra reparatør P. Sikrede har fremlagt en teknisk rapport som tilsier at den foreslåtte fremgangsmåten for partiell utbedring ikke er tilstrekkelig. Nemnda har ikke grunnlag for å ta stilling til om partiell reparasjon er tilstrekkelig.

Sikrede har i ettertid anført at dokumentasjonen fra Gjensidige er utilstrekkelig. Nemnda mener dette er en del av foretakets saksbehandling som nemnda ikke har mandat til å vurdere.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Johannes Straume (næringsrepresentant).